

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/877/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4412221159
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sidónia Sládečková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4412221159.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Eriky Madarászovej, v právnej veci navrhovateľky: E. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. B., L. F. XX, proti odporcom: 1. R. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., X. XX, 2. Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom Bratislava, Karadžičova 17, IČO: 31 383 408, o zaplatenie 433,60 eura s príslušenstvom, o odvolaní odporkyne v 2. rade proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 29. mája 2014 č. k. 5C/89/2013 - 75, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa m e n í tak, že odporcovia v 1. a 2. rade sú povinní zaplatiť navrhovateľke sumu 433,60 eura s 9% úrokom z omeškania od 12.6.2012 do zaplatenia a náhradu trov konania v sume 25,50 eura, do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého odporcu.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil odporcom v 1. a 2. rade povinnosť zaplatiť navrhovateľke spoločne a nerozdielne sumu 433,60 eura spolu s úrokom omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 433,60 eura od 12.06.2012 do zaplatenia a trovy konania pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 25,50 eura, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 427 ods. 2, § 428, § 822 Občianskeho zákonníka, § 5 ods. 1 písm. h), § 11 ods. 6, 7, § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len PZP). Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, že dňa 31.12.2011 došlo k škodovej udalosti na motorovom vozidle navrhovateľky a to tak, že vozidlo navrhovateľky Volkswagen Polo s U. X ktoré šoféroval H. L. a navrhovateľka v tom čase bola spolujazdkyňou, bolo predbiehané motorovým vozidlom odporcu v 1. rade zn. Volvo S 60 D5, EČV: NZ XXX EC, ktorý v uvedenom čase predmetné vozidlo aj viedol a spod kolies jeho vozidla došlo k vymršteniu kameňa, ktorý zasiahol predné sklo vozidla navrhovateľky a spôsobil viditeľnú prasklinu. Odporca v 1. rade a navrhovateľka spísali bezprostredne po škodovej udalosti záznam - správu o nehode, v ktorej bol priebeh škodovej udalosti riadne zdokumentovaný a na ktorom odporca v 1. rade ako vinník škodovej udalosti priznal spôsobenie škody, pričom uviedol svoje identifikačné údaje a číslo poistky uzavretej u odporkyni v 2. rade a svojim podpisom potvrdil aj prítomnosť svedka predmetnej udalosti H. L.. V tejto súvislosti súd zistil aj to, že škodová udalosť bola poisťovni riadne nahlásená a dňa 5.1.2012 medzi navrhovateľkou a likvidátorom odporkyni v 2. rade bol po obhliadke poškodeného čelného skla spísaný Zápis o poškodení vozidla k škodovej udalosti č. 1260038, v ktorom bol likvidátorom potvrdená povaha a rozsah poškodenia vozidla navrhovateľky - prasknutie čelného skla a potvrdená forma likvidácie poistnej udalosti (podľa faktúr). Po uskutočnení obhliadky si navrhovateľka dala v autorizovanom servise vymeniť čelné sklo na vozidle a faktúrou č. 1833000125 zo dňa

12.1.2012 vyfakturoval cenu opravy sumou 433,60 eura, ktorú navrhovateľka zaplatila. Navrhovateľka dňa 16.1.2012 doručila uvedenú faktúru so žiadosťou o poistné plnenie odporkyni v 2. rade, ktorú však odporkyňa v 2. rade listom č. UNP/1260038 zo dňa 6.2.2012 odmietla uhradiť s odôvodnením, že škodca, t.j. odporca v 1. rade nepovažuje nárok navrhovateľky za oprávnený, nakoľko údajne žiadnu škodovú udalosť nespôsobil, resp. nevie o žiadnej škodovej udalosti, ktorá sa mala v ten deň odohrať, na základe čoho bola vec zo strany odporkyni v 2. rade uzatvorená bez nároku na poistné plnenie. Navrhovateľka listom zo dňa 21.2.2012 vyslovila nesúhlas so závermi odporkyni v 2. rade, pričom ju opätovne vyzvala na náhradu škody, avšak odporkyňa v 2. rade listom zo dňa 15.3.2012 opätovne potvrdila svoje pôvodné stanovisko, pričom ale argumentovala už tým, že ich poistenec, t.j. odporca v 1. rade ako vodič motorového vozidla si nemôže byť vedomý odskočenia predmetu od jeho vozidla, a teda že nie je možné objektívne preukázať, že kameň, ktorý poškodil čelné sklo na vozidle navrhovateľky bol vymrštený spod kolies auta odporcu v 1. rade, teda že ku škode došlo prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade. Navrhovateľka preto listom zo dňa 22.5.2012 vyzvala odporcu v 1. rade na náhradu spôsobenej škody, pričom ho upozornila aj na tvrdenia odporkyni v 2. rade uvádzané v liste zo dňa 6.2.2012, na čo reagoval odporca v 1. rade zaslaním listu zo dňa 1.6.2012, obsahujúcim jeho výzvu odporkyni v 2. rade na náhradu škody, v ktorom opätovne potvrdil spôsobenie škodovej udalosti navrhovateľke a ako nepravdivé označil tvrdenia poisťovne - odporkyni v 2. rade, že o žiadnej škodovej udalosti nevie.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností súd prvého stupňa dospel k záveru o dôvodnosti podaného návrhu. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že odporca v 1. rade má u odporkyni v 2. rade uzatvorené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ani to, že navrhovateľka a súčasne odporca v 1. rade oznámili odporkyni v 2. rade vznik poistnej udalosti, ku ktorej došlo tak, že spod kolies vozidla odporcu v 1. rade odskočil kameň, ktorý poškodil čelné sklo za ním idúceho vozidla, t. j. čelné sklo vozidla navrhovateľky. Za spornú, vzhľadom na stanovisko odporkyni v 2. rade, považoval súd skutočnosť, či k vzniku škody došlo v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade, ako aj skutočnosť, či sa v danom prípade jedná o objektívnu zodpovednosť prevádzkovateľa motorového vozidla. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že škoda v tomto prípade vznikla v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade. Tvrdenie odporkyni v 2. rade, že navrhovateľka nepreukázala príčinnú súvislosť medzi prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade a škodou vzniknutou na jej motorovom vozidle, nepovažoval za dôvodné. Naopak mal za to, že odporkyňa v 2. rade neuniesla dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok pre možnosť jej odmietnutia poskytnutia poistného plnenia v zmysle § 5 ods. 1 písm. h) zákona č. 381/2001 Z. z. s poukazom na to, že riadne prešetrenie poistnej udalosti bolo výlučne v kompetencii odporkyni v 2. rade. Konštatovanie odporkyni v 2. rade, že nemožno preukázať, že charakter vzniku škody zodpovedá deklarovanému priebehu škodovej udalosti uvedeného v oznámení o poistnej udalosti a že ani súhlasné vyjadrenie poisteného a poškodeného, že ku škodovej udalosti došlo tak, ako je uvedené v oznámeniach o poistnej udalosti nie je postačujúce na preukázanie, že škoda vznikla v dôsledku prevádzky motorového vozidla poisteného, v danom čase a na uvedenom mieste, podľa názoru súdu neobstojí. Z predložených listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že všetci účastníci škodovej udalosti (odporca v 1. rade, vodič motorového vozidla navrhovateľky a navrhovateľka ako spolujazdkyňa) deklarovali nehodový dej tak, ako to tvrdila navrhovateľka v konaní a ako je potvrdený v správe o nehode. Navyše nebolo sporné, že na miestnej komunikácii bol posypový materiál, pričom vozidlo navrhovateľky bolo predbiehané vozidlom odporcu v 1. rade a na ceste sa žiadne iné vozidlo nenachádzalo. Ak teda odporkyňa v 2. rade nezistila žiadnu skutočnosť, ktorá by deklarovaný nehodový dej spochybnila, len samotná špekulácia o tom, že k poškodeniu mohlo dôjsť aj inak, nepreukazuje, že k škodovej udalosti nedošlo tak, ako bolo účastníkmi škodovej udalosti deklarované. Tvrdenia odporkyni v 2. rade považoval preto súd za všeobecné a nepodložené konštatovania, ktoré zostávajú len v rovine špekulácií, bez vzťahu k skutočnému priebehu udalostí. Keďže čelné sklo vozidla navrhovateľky bolo v dôsledku vymrštenia kameňa spod kolies vozidla odporcu v 1. rade poškodené došlo k splneniu všetkých zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a to z dôvodu, že škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke motorového vozidla, pričom ide o absolútnu objektívnu zodpovednosť za škodu a prevádzkovateľ sa za žiadnych okolností nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za vznik takejto škody. Svoje závery oprel aj o rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cz/42/1971 (R 9/1972) z ktorého vyplýva, že ak udalosť - škoda na čelnom skle - bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke, škoda vznikla a existuje príčinná súvislosť medzi udalosťou a vznikom škody, prevádzkovateľ zodpovedá za škodu na čelnom skle, a pokiaľ má uzatvorené povinné zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, je poisťovateľ povinný takúto škodu zaňho nahradiť. Ohľadne výšky poistného plnenia súd uviedol, že táto nebola odporcami nijako spochybňovaná a ani namietaná, preto súd pri

rozhodovaní vychádzal z predloženej faktúry za výmenu čelného skla. Na základe uvedeného súd návrhu navrhovateľky vyhovel a odporcov zaviazal spoločne a nerozdielne na náhradu škody vo výške 433,60 eura. K odporcom v 1. rade namietanej jeho pasívnej legitímácii súd prvého stupňa uviedol, že ustanovenie § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení, upravuje možnosť priameho nároku poškodeného voči poisťovateľovi ale nevylučuje trvanie nároku aj voči samotnému škodcovi, resp. prevádzkovateľovi vozidla, ktorým je v danom prípade odporca v 1. rade. Z predmetného ustanovenia vyplýva oprávnenie a nie povinnosť poškodeného uplatniť svoj nárok na náhradu škody voči poisťovateľovi, a teda nie je vylúčené uplatnenie si takéhoto nároku aj voči samotnému škodcovi, resp. subjektu zodpovednému za škodu, prípadne proti oboj subjektom súčasne. K námietke odporkyňa v 2. rade v súvislosti s priznaním úrokov z omeškania uviedol, že navrhovateľke vzniklo právo na náhradu škody a odporkyňa v 2. rade sa dostala do omeškania odmietnutím plnenia. Súd mal za to, že odporkyňa v 2. rade ukončila šetrenie poistnej udalosti dňa 6.2.2012 a keďže odmietla vyplatiť navrhovateľke poistné plnenie, do omeškania s plnením sa dostala uplynutím 15. dňa po skončení šetrenia poistnej udalosti t.j. dňa 22.2.2012. Odporca v 1. rade sa dostal do omeškania s plnením po uplynutí 10 dňovej lehoty uvedenej vo výzve navrhovateľky na plnenie (výzva zo dňa 22.5.2012). Navrhovateľka žiadala úroky z omeškania až od 12.6.2012 (uplynutím lehoty, ktorú sama určila vo výzve na úhradu), a preto súd priznal navrhovateľke úroky z omeškania vo výške 9% ročne od 12.06.2012 podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že navrhovateľke, ktorá bola v konaní plne úspešná, priznal náhradu trov konania vo výške 25,50 eura, pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku, ktoré uložil oboj odporcom zaplatiť spoločne a nerozdielne.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie odporkyňa v 2. rade, ktorá žiadala rozsudok zmeniť a návrh zamietnuť, resp. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietala, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ako aj nesprávne právne posúdenie vec súdom prvého stupňa. Podľa názoru odporkyňa v 2. rade skutočnosti uvádzané v listinných dôkazoch a vyplývajúce z výpovedí účastníkov škodovej udalosti sú neverifikovateľné tvrdenia, majúce pôvod vo výpovedi navrhovateľky, ktoré však musia byť opreté aj o iné dôkazy, ak sa majú preukázať jej nároky. Súd tak bez toho, aby navrhovateľka produkovala dôkazy na podporu svojich tvrdení, zjavne suploval nespĺnenie povinnosti navrhovateľky uniesť dôkazné bremeno. Ďalej argumentovala tým, že nie každú škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a škodu spôsobenú okolnosťou v prevádzke, možno stotožňovať. Za rozhodujúce považovala určenie toho, čo sa rozumie prevádzkou motorového vozidla. Mala za to, že prevádzku motorového vozidla možno vymedziť ako sumár dispozícii vodiča a motorového vozidla. Škoda je spôsobená okolnosťou, ktorá má pôvod v osobe vodiča, ďalej okolnosti majúce pôvod v motorovom vozidle. Preto kameň ležiaci na ceste nespĺňa znaky súčasť prevádzky a skutočnosť, že je vymrštený kolesom vozidla ju súčasťou prevádzky nerobí. Kinetická energia udelená krútiacou silou kolesa je len pôsobenie osobitnej povahy prevádzky na okolnosť nemajúcu pôvod v prevádzke motorového vozidla. S poukazom na uvedené súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, ak považoval kameň na ceste za okolnosť majúcu pôvod v prevádzke len preto, že bol vymrštený krútiacou silou kolesa auta. V danom prípade došlo len k pôsobeniu osobitnej povahy prevádzky na okolnosť, ktorá nemá pôvod v prevádzke a preto túto škodu nie je možné liberovať. Stanovisko vydané Národnou bankou Slovenska, na ktoré poukazoval súd prvého stupňa, považovala vydané nad rámec právomoci banky a okrem iného právny záver, ktorý je tam uvádzaný, považovala za nesprávny a v rozpore so súdnou praxou. Ďalej namietala, že jej omeškanie s plnením, je potrebné posudzovať podľa § 11 ods. 6, 7 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Preto pohľadávka navrhovateľky sa môže stať splatnou až po právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporkyňa v 2. rade navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Podľa jej názoru predloženými listinnými dôkazmi, ako aj z výpovedí účastníkov škodovej udalosti bolo dostatočným spôsobom a nad mieru akýchkoľvek prípustných pochybností preukázané, že medzi prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade a vznikom škody v dôsledku vymršteného kameňa spod kolies vozidla bola príčinná súvislosť dostatočne preukázaná. Uviedla, že odporkyňa v 2. rade okrem vykonštruovaných špekulácií neuviedla žiadne relevantné tvrdenia a nenavrhla ani neposkytla žiadne dôkazy, ktoré by uvedené tvrdenia osôb prítomných pri incidente sponchybovali. Bola toho názoru, že v konaní uniesla dôkazné bremeno. Odporkyňa v 2. rade opakovane účelovo prehliada nespochybniteľnú skutočnosť, že odporca v 1. rade predbiehal vodilo

navrhovateľky v čase, keď bol na vozovke posypový materiál a k nevyhnutnému priblíženiu sa k predbiehanému vozidlu pri predbiehajúcom manévri vznikne reálny predpoklad odfrknutia množstva kameňov, ktoré s vysokou pravdepodobnosťou zasiahnu aj predbiehané vozidlo. Odporkyňa v 2. rade pri svojej argumentácii ďalej stotožňuje pojem prevádzka s pojmom motorové vozidlo, ktorý výklad nemá oporu v zákone ani v platnej judikatúre. V tomto smere poukázala na rozhodovaciu činnosť krajských súdov v Slovenskej republike. Pokiaľ išlo o ustanovenia, na ktoré poukazovala odporkyňa v 2. rade v odvolaní týkajúce § 11 ods. 8 v spojení s odsekom 6 zákona č. 381/2001 Z.z. tieto sankcionujú neskoré prešetrenie a vybavenie poistnej udalosti, čo nie je tento prípad a preto podľa nich nemožno postupovať pri posúdení omeškania odporcov s plnením v tejto veci.

Odporca v 1. rade sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania odporkyňi v 2. rade (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že odvolanie odporkyne v 2. rade nie je dôvodné.

Aj keď odvolanie podala iba odporkyňa v 2. rade, odvolací súd preskúmal celý napadnutý rozsudok, pretože odvolanie podané len odporkyňou v 2. rade, ktorej bola uložená povinnosť plniť spoločne a nerozdielne, má odkladný účinok aj vo vzťahu k odporcovi v 1. rade, ktorý odvolanie nepodal.

Predmetom konania je návrh navrhovateľky, ktorým sa domáhala voči odporcom zaplataenia „spoločne a nerozdielne“ sumy 433,60 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. Návrh odôvodnila tým, že jej bola spôsobená škoda dňa 31.12.2011 na jej motorovom vozidle tým spôsobom, že spod kolies motorového vozidla odporcu v 1. rade odfrkol pri predbiehaní kameň a spôsobil viditeľnú prasklinu v strednej časti čelného skla jej vozidla a výmenou skla jej vznikla škoda v žalovanej sume. Súd prvého stupňa po vypočutí účastníkov konania a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, posúdil skutkový stav tak, že dňa 31.12.2011 bola spôsobená škoda na motorovom vozidle navrhovateľky, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade, čím boli splnené všetky zákonné podmienky zodpovednosti odporcu v 1. rade ako prevádzkovateľa motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda (§ 427 ods. 2 OZ) a odporkyňi v 2. rade ako poisťovni v ktorej mal odporca v 1. rade uzatvorené v čase škodovej udalosti zmluvné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (zák č. 381/2001 Z.z.).

V prejednávanej veci podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver o zodpovednosti odporcov za škodu, avšak nesprávne posúdil, že ide o solidárny záväzok odporcov.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia o správnom závere súdu prvého stupňa o zodpovednosti odporcov za škodu uplatnenú navrhovateľkou v tomto konaní odvolací súd poukazuje na Stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 03.06.2014 Cpj 5/2014 v ktorom sa konštatuje, že „aj škoda spôsobená na čelnom skle motorového vozidla kameňom alebo iným predmetom vymršteným kolesom iného motorového vozidla je škodou, ktorá bola spôsobená okolnosťou majúcou pôvod v prevádzke; zodpovednosti za túto škodu sa podľa § 428 veta prvá Obč. zákonníka nemožno zbaviť“. Uvedené stanovisko Najvyššieho súdu SR zjednotilo dovtedajšie výkladové rozdielnosti súdov pri aplikácii ust. § 428 Obč. zákonníka pri riešení sporov o náhradu škody na čelnom skle motorového vozidla. Odkaz súdu prvého stupňa na stanovisko národnej banky Slovenska na danú problematiku vychádza práve zo Stanoviska NS SR, ktorý v ňom uvádza, že k obdobnému záveru dospel aj Útvar dohľadu nad finančným trhom Národnej banky Slovenska vo svojom stanovisku zo 16.7.2013 vydanom podľa § 1 ods. 3 písm. a) tretieho bodu v spojení s § 37 ods. 3 písm. d) zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Odvolací súd vychádzajúc z uvedeného Stanoviska NS SR námietky odporkyne v 2. rade uvedené v odvolaní nepovažoval za dôvodné.

Odvolací súd sa v plnej miere sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa o tom, že v danom prípade sa jedná o škodu spôsobenú v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla patriaceho odporcovi v 1/ rade, pričom ide o okolnosti, ktoré majú pôvod v tejto prevádzke. S názorom odporkyne v 2/

rade poukazujúcej na to, že kameň ležiaci na vozovke, ktorý odskočil od kolesa motorového vozidla patriaceho odporcovi v 1/ rade je potrebné považovať za náhodu, ktorá nemá pôvod v prevádzke vozidla sa nie je možné stotožniť. Je treba uviesť, že prejavom prevádzky motorového vozidla je v tomto prípade otáčavý pohyb jeho kolies. Aj keď kameň ležiaci na vozovke nie je súčasťou motorového vozidla, bez pôsobenia otáčavého pohybu kolies idúceho motorového vozidla by zostal na svojom mieste na vozovke a k jeho vymršteniu a vzniku škody by nedošlo. V posudzovanom prípade je potom bez akejkoľvek pochybnosti, že príčinou vymrštenia kameňa, ktorý nárazom do čelného skla osobného motorového vozidla navrhovateľky spôsobil škodu je práve prevádzka motorového vozidla odporcu v 1/rade.

Pokiaľ ide o liberáciu, na ktorú poukázala odporkyňa v 2/ rade vo svojom odvolaní poukazujúc na ustanovenie §428 Občianskeho zákonníka je potrebné konštatovať, že dôkazné bremeno v tomto prípade leží na škodcovi, t. j. na odporcovi v 1/ rade. V danom konaní odporca v 1/ rade svoju zodpovednosť za škodu nenamietol, existenciu liberačných dôvodov netvrdil a ani nenavrhol vykonať dokazovanie, ktoré by mohlo mať za následok objasnenie prípadných liberačných dôvodov a zbavenie sa jeho zodpovednosti za vzniknutú škodu. Rovnako odporkyňa v 2/ rade počas konania pred súdom prvého stupňa do vyhlásenia rozhodnutia vo veci samej nenavrhol v tomto smere vykonať ďalšie dokazovanie. Za týchto okolností je potrebné konštatovať, že úvaha súdu prvého stupňa o tom, že žiadne liberačné dôvody v zmysle § 428 Občianskeho zákonníka v tomto konaní preukázané neboli je správna.

Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa je tohto názoru, že v konaní bola bezpečne preukázaná príčinná súvislosť medzi prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade a vznikom škody na vozidle navrhovateľky. Navrhovateľka a svedok H., ktorý šoféroval motorové vozidlo navrhovateľky, zhodne popísali škodovú udalosť tak, že na vozovke bol posypový materiál bežne používaný v zimnom období a pri predbiehaní vozidlom odporcu v 1. rade došlo k vymršteniu kameňa, ktorý poškodil čelné sklo na vozidle navrhovateľky a v inkriminovanej dobe sa na vozovke iné vozidlo nenachádzalo. Odvolací súd nevidí dôvod, prečo pochybovať o pravdivosti tvrdení navrhovateľky a svedka, ktoré nespochybňuje ani odporca v 1. rade, preto považuje tvrdenie odporkyne v 2. rade o nedostatku príčinnej súvislosti medzi prevádzkou motorového vozidla odporcu v 1. rade a vznikom škody na vozidle navrhovateľky za nedôvodné, v snahe vyhnúť sa poisťnému plneniu. Súd prvého stupňa preto správne posúdil zodpovednosť odporcu v 1. rade za škodu spôsobenú na vozidle navrhovateľky ako zodpovednosť vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla podľa § 427 ods. 2 Obč. zákonníka.

U prevádzkovateľa motorového vozidla je riziko znášania následkov zodpovednosti za škodu spôsobené ich prevádzkou zmiernené tým, že každý prevádzkovateľ je zo zákona poistený pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení). Tento zákon v ust. § 15 umožnil poškodenému uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi. V povinnom zmluvnom poistení však platí zásada, že poškodený môže náhradu škody spôsobenú prevádzkou motorového vozidla požadovať buď od poisteného škodcu, alebo od poisťovateľa (priamy nárok). Poškodený má síce právo na plnenie tak proti škodcovi, ako aj proti jeho poisťovni, avšak plnenie môže dostať len raz. Ide teda o situáciu, keď poškodený má nárok na to isté plnenie proti dvom subjektom, pričom proti každému z iného právneho dôvodu; proti škodcovi z titulu náhrady škody a proti jeho poisťovateľovi z titulu osobitného práva na plnenie založeného všeobecne záväzným právnym predpisom (§ 15 zák. č. 381/2001), čo je aj tento prípad. Navrhovateľka ako poškodená žalovala oboch odporcov (odporcu v 1. rade ako škodcu a odporkyňu v 2. rade ako poisťovateľa škodcu) v jednom konaní, preto majú postavenie samostatných spoločníkov a nevzniká medzi nimi pasívna solidarita v zmysle ust. § 438 ods. 1 OZ, pretože solidarita ako princíp pre náhradu škody sa vzťahuje len na škodcov a nie na škodcu a súčasne na poisťovateľa, pretože vo vzťahu navrhovateľky k odporcovi v 1. rade ako škodcovi a odporkyne v 2. rade ako poisťovateľovi ide o dva rozdielne nároky.

V konaní bolo preukázané, že škoda bola spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke motorového vozidla odporcu v 1. rade, ktorý sa zodpovednosti nemôže zbaviť (§ 428 prvá veta OZ) a spoluzavinenie poškodenej navrhovateľky na vzniku škody preukázané nebolo (§ 441 OZ). Odporca v 1. rade ako škodca je preto povinný plniť navrhovateľke náhradu škody podľa § 427 ods. 2 v spojení s § 428 prvá veta OZ a odporkyňa v 2. rade je povinná poškodenej navrhovateľke plniť na základe osobitného právneho predpisu ako poisťné plnenie z titulu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu vozidla odporcu v 1. rade (§ 823 OZ a § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení). Z uvedeného vyplýva, že postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v tomto prípade

obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, čo znamená, že poškodený nemôže dostať to isté plnenie dva krát- od škodcu aj od jeho poisťovni. Pretože obaja- škodca a poisťovateľ- boli žalovaní v jedno konaní, nemohol ich súd zaviazať na náhradu škody „solidárne“ (spoločne a nerozdielne) pretože ide o samostatných spoločníkov. V tomto prípade, aby sa zabránilo poskytnutiu plnenia navrhovateľke dva krát (od každého odporcu), musí byť tento vzťah (obdobný vzťahu veriteľ-dlžník-ručiteľ) vyjadrený vo výroku rozsudku tým, že „plnením jedného z odporcov zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého odporcu“. Z uvedeného dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok v tejto časti zmenil tak, že zaviazal každého z odporcov na plnenie celého dlhu navrhovateľke s tým, že plnením jedného z nich zaniká v tomto rozsahu plnenia povinnosť druhého, bez zaviazania spoločne a nerozdielne. (viď rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 256/2012, NS ČR sp.zn. 25Cdo/ 499/2002, sp. zn. 25Cdo 895/2008, 25 Cdo 113/2006).

Pokiaľ ide o výhrady odporkyne v 2/ rade k Stanovisku Útvaru dohľadu nad finančným trhom NBS k likvidácii škodových udalostí v povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v prípadoch škôd na čelnom skle spôsobených kameňom vymršteným spod kolies iného motorového vozidla zo dňa 16.7.2013, tento správne súd prvého stupňa posudzoval len ako listinný dôkaz (§ 129 v spojení s § 132 O.s.p.) doložený účastníkmi v konaní. Bez akéhokoľvek právneho významu sú potom odvolacie námietky týkajúce sa záväznosti tohto Stanoviska.

Okrem istiny súd prvého stupňa správne priznal navrhovateľke aj úroky z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenie upravuje sankcie v prípade omeškania dlžníka s plnením dlhu. K omeškaniu dlžníka dochádza uplynutím doby splatnosti dlhu. Za dobu splatnosti dlhu sa považuje prvý deň po tom, čo bol škodca vyzvaný poškodeným na plnenie. Od tohto dňa je škodca v omeškaní a poškodený môže požadovať aj úroky z omeškania. Odporcovia sa dostali do omeškania s náhradou škody v deň nasledujúci po dni, kedy boli poškodenou o splnenie požiadaní, resp. od toho dňa, od ktorého požadovala zaplata škody. V tomto prípade odporkyňa v 2. rade ukončila šetrenie poistnej udalosti najneskôr dňa 6.2.2012 a navrhovateľka výzvou zo dňa 21.02.2012 (č.l. 13 spisu) žiadala odporkyňu v 2. rade o úhradu škody v lehote do 15 dní a odporcu v 1. rade vyzvala navrhovateľka na úhradu škody výzvou zo dňa 22.05.2012 (č.l. 16 spisu), a to v lehote 10 dní. Lehota na plnenie obom odporcom uplynula skôr ako dňa 12.06.2012 od kedy navrhovateľka žiadala úroky z omeškania, a preto súd správne zaviazal odporcov na zaplata zákonných úrokov z omeškania 9% ročne odo dňa 12.6.2012, čo je neskôr, ako sa obaja dostali do omeškania podľa výzvy navrhovateľky (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.). Odvolací súd v časti istiny, úrokov z omeškania a v náhrade trov konania napadnutý rozsudok podľa § 220 OSP zmenil v tom, že odporcov nezaviazal na ich zaplata „spoločne a nerozdielne“ pretože z dôvodov vyššie uvedených nejde o solidárny záväzok, ale tak ako je uvedené vo výroku rozsudku.

V odvolacom konaní bola úspešná navrhovateľka, ktorej by patrila náhrada trov odvolacieho konania v zmysle § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 OSP. pretože podľa § 151 ods. 1,2 OSP trovy konania nevyčíslila a zo spisu žiadne trovy, ktoré by jej v tomto štádiu konania vznikli

nevyplývajú, odvolací súd rozhodol, že jej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.